

Yù Túrâ ni Pablo sù ira Manguruk nga taga Epeso

Yù Meyannung sù Túrâ

Ajjan yù ili na Epeso ta aggik na bebay sù purubinsia na Asia Minor. Á sù ngaw pattúrâ ni Pablo, yù ili na Epeso yù mekáppâ nga karakalán na ili sù pammagurayán nayù Sisar nga naggián ta Roma. Á neparámak ngaw yù ili na Epeso megapu sù aru nga tatolay nga maríku nga naggián ta ili, á aru gapay yù makkakerumá nga ipagayáyâ da, nepatalugáring ta ajjan yù sináttolay nga babay nga pakimorayád da nga mangngágan ta Artemi.

Naggián si Pablo ta Epeso ta tallu nga ragun, nga mangilayalayâ áんな mangituddu sù napiá nga dámak nga meyannung kâ Apu Kesu Kiristu (Kingnguá 19:1-41). Á aru yù ira tatolay nga nangikatalà kâ Apu megapu sù pangilayalayâ ni Pablo. Á pappásá na tallu ragun, nánaw si Pablo nga minay ta tanakuán nga lugár. Á ta pattúrâ na sawe túrâ na, ajjan nga nebáluk si Pablo sù ili na Roma.

Á sawe túrâ, ipakánnámmu ni Pablo yù aru nga meyannung kâ Apu Kesu Kiristu, nga mangiyígú nittam (1:3, 7-8, 20-21). Á ibukalán ni Pablo yù kebalinán nayù kepattatádde tam kâ Apu Kesu Kiristu (2:3-6). Á ipakánnámmu na gapay yù ketádde nayù ira Kudio áんな yù ira nga ari Kudio (2:14). Á sittam ngámin nga mangikatalà kâ Apu Kesu, yù meyárik ta bale ni Namarò, nga paggianán nayù Mangilin nga Ikararuá na (2:22). Á ipanonò na nittam yù kepattatádde tam kâ Apu Kesu, megapu sù kesipà tam sù táttádday nga Mangilin nga Ikararuá. Á táttádday lâ si Namarò nga Yáma tam, áんな táttádday yù Yápu tam. Táttádday lâ yù ikatalà tam, áんな táttádday yù kebalinán nayù karigù tam, megapu sù ketapil ni Apu Kesu (4:3-6).

Yù Mayán nayù Túrâ

Yù Pamegapu nayù Túrâ (1:1-2)

Yù Allà ni Namarò sù ira Mangikatalà, megapu sù Ketádde ra kâ Apu Kesu Kiristu (1:3-14)

Yù Ipakimállà ni Pablo (1:15-23)

Mepattolay ittam kâ Apu Kesu Kiristu (2:1-22)

Si Pablo yù Mangilayalayâ nga Minay sù ira ari Kudio (3:1-13)

Yù Ipakimállà ni Pablo nga Meyannung sù Ángngiddù ni Apu Kesu Kiristu nittam (3:14-21)

Yù Ketádde tam kâ Apu Kesu áンna yù Bagu nga Áttole tam (4:1-6:9)

Yù Pakigerrá ni Satanas nittam (6:10-13)

Yù Meyárik ta Barawási na Mengal áンna yù Ármas na (6:14-20)

Yù Kabalin nayù Túrâ (6:21-24)

---

1 ¹Sikán si Pablo, nga sinullà ni Namarò ta umay mangilayalayâ kâ Apu Kesu Kiristu. Á makapattúrákà laguk nikayu nga tatole ni Namarò nga taga Epeso, sikayu nga napasigaggâ yù ángngikatalà na kâ Apu Kesu. ²Á parè bì ta ikákkallà da kayu di Namarò nga Yáma tam kâ Apu Kesu Kiristu nga Yápu tam, tapè mepagimammâ kayu, áンna napiá yù ággigián naw áンna gawagawáyán naw.

**Yù Allà ni Namarò sù ira Mangikatalà, megapu
sù Ketádde ra kâ Apu Kesu Kiristu**

³ Meparáyaw si Namarò, nga Yáma ni Apu Kesu Kiristu nga Yápu tam, ta pinattádde na ittam kâ Apu Kesu Kiristu megapu sù pakáwayyá nayù Mangilin nga Ikararuá. Á yáyù nga passipatán na ittam ni Namarò sù ngámin nga mannanáyun nga kapiánán nga ángngabbák na áンna alluárán na nga maggapu ta lángì. ⁴ Ta mássiki sù lage na pamarò ni Namarò ta dabbuno, piníli na ittam tapè mepaggián ittam kuna, megapu sù ketádde tam kâ Apu Kesu Kiristu. Á pabbalinan na ittam ta tatole na, nga pareku nga napiá, nga awán ta pakaliwatát tam ta ánnunganán na, megapu sù ángngiddù na nittam. ⁵ Á sù ngaw nga nabayák, ninonò ni Namarò yù pamataganâ na nittam. Á yáyù nga jinok na yù anâ na ta dabbuno, nga si Apu Kesu Kiristu, ta umay magikáru ta liwiliwâ tam. Yáyù sinalákkuruk ni Namarò, tapè pabbalinan na ittam ta ánâ na, megapu sù kingnguá ni Apu Kesu.

⁶ Dayáwat tam si Namarò megapu sù allà na nittam nga makapállâ. Ta inisipà na ittam sù Anâ na nga iddukan na. ⁷ Aggina si Apu Kesu Kiristu, á pinalubbáng na ittamin megapu sù ketapil na megapu nittam. Á yù dága na yù inipappagá na megapu sù liwiliwâ tam. Á yáyù nga pakomán ni Namarò ittam. Kukurugán nga makapállâ yù pangikállà ni Namarò nittam, nga nakalò nga awán ta meyárik kuna.^a

⁸ Á gapu ta kunnian yù pangikállà ni Namarò nittam, nepallà yù ángngabbák na nittam, ta napiá yù sírik na, áンna aggina yù makánnámmu ta ngámin. ⁹ Á yáyù nga inipakánnámmu na nittam yù inilímak na ngaw, nga talákkurugan na nga ipakuá kâ Apu Kesu Kiristu. ¹⁰ Á yawe yù talákkurugan na, ta sangaw nu duttálín yù pagáddekan na ággaw, á pattatáddayan na kâ Apu Kesu Kiristu yù ngámin nga pinarò na nga ajjan ta lángì áンna dabbuno, tapè si Apu Kesu yù mammaguray ta ngámin.

---

^a 1:7 Kolosi 1:14

¹¹ Á gapu ta palurotan ni Namarò yù ngámin nga talákkurugan na, piníli na kami nga Kudio, ta pabbalinan na kami ta tatole na, megapu sù ketádde mi kâ Apu Kesu, ¹² tapè sikami nga Kudio yù mapolu nga magiddanáma kâ Apu Kesu Kiristu. Á yáyù nga sikami yù pangipasinganán ni Namarò sù allà na nga makapállâ, tapè meparáyaw si Namarò megapu nikami.

¹³ Á sikayu nga ari Kudio, pinabbalin na kayu gapay ni Namarò ta tatole na, megapu kâ Apu Kesu Kiristu. Ta gapu ta pakaginná naw sù kuruk nga bilin na, nga napiá nga dámak nga Meyannung sù ángngiyígù na nittam, á kinuruk naw ánnna inikatalà naw gapay si Apu Kesu Kiristu. Á gapu ta pangikatalà naw kâ Apu Kesu, jinok ni Namarò ta umay maggián gapay nikayu yù Mangilin nga Ikararuá na, nga initabbá na, nga ámmárká na sù ira tatole na. ¹⁴ Á megapu sù Mangilin nga Ikararuá nga aijan nittam, yáyù pakánnámmuát tam ta málawâ tam paga sangaw yù ngámin nga initabbá ni Namarò nga iyawâ na sù ira tatole na, sangaw nu paddulotan na ittam sù gián nga pinarán na megapu nittam. Dayáwat tam laguk si Namarò megapu sù allà na nittam nga makapállâ.

Yù Ipakimállà ni Pablo

¹⁵ Á sigídángà nga makimállà ánnna maddáyaw kâ Namarò megapu nikayu, gapu ta narámak ku yù ángngikatalà naw kâ Apu Kesu Kiristu ánnna yù ángngiddù naw sù ira ngámin nga kábulun naw nga tatole ni Namarò. ¹⁶ Á aringà malurâ nga maddáyaw kâ Namarò megapu nikayu. Á ta ngámin nga pakimállà ku, ipanonô takayu kuna. ¹⁷ Ta si Namarò yù maráyaw nga Yáma tam, nga pakimorayán ni Apu Kesu Kiristu nga Yápu tam. Á yá ikomâ kâ Namarò, ta passírigan na kayu megapu sù Ikararuá na, ánnna ipakánnámmu na nikayu yù ngámin nga Meyannung kuna ánnna yù ipakuá na nikayu, tapè napiá yù pakiyáma naw kuna. ¹⁸ Á ipakimállà ku gapay ta pannawagan na yù nonò naw, tapè kánnámmuán naw yù pabbalinán nayù pagágál na nittam, nga iddanamát tam, á tapè kánnámmuán naw gapay yù makapállâ nga kapiánán nga pangisipatán na sù ira tatole na. ¹⁹ Á yawe gapay ikomâ, ta mánnámmuán naw lápay yù pakáwayyá ni Namarò nga aijan nga mangabbák nittam nga mangikatalà kuna, ta awán ta pagáddekán nayù pakáwayyá na, nga ámmagaddátu na nga makapállâ, ²⁰ nga mepasinan sù pamaginnanole na kâ Apu Kesu Kiristu ánnna yù pamagitubang na kuna ta jiwanán na. Á yù jiwanán ni Namarò yù ággitubangán nayù kotunán nga maráyaw ta lángì. ²¹ Á si Apu Kesu yù kotunán nga makáwayyá nga awán ta kagittá na. Á aggina yù mammaguray sù ira ngámin nga makáwayyá ánnna mamagaddátu, nga masingan ánnna ari masingan. Á mammaguray si Apu Kesu ta dabbuno ánnna lángì kunangane ta áddè ta áddè. ²² Ta pinatulù ni Namarò yù ngámin nga aijan, á sinullà na si Apu Kesu Kiristu

nga mammaguray ta ngámin. Si Apu Kesu yù yápu tam, nga sinullà ni Namarò nga mammaguray nittam nga mangikatalà kuna.²³ Á sittam nga mangikatalà kuna, kunnay ittam ta baggi na, gapu ta netádday ittam kuna. Á ipakánnámmu na nittam yù nonò na áンna yù ipakuá na nittam, tapè mapalurò yù ure na megapu nittam. Á aggina yù egga nga maggián nga manaron ta ngámin, tapè maggián yù ngámin megapu kuna.^b

Mepattolay ittam kâ Apu Kesu Kiristu

2 ¹Á sù ngaw lage naw nanguruk kâ Namarò, kunnay kayu ta natayin nga nesinná kuna megapu ta liwiliwâ naw áンna yù pamotu naw kâ Namarò. ²Ta narákè garè yù kustombare naw ngaw, nga kunnay ta ággangnguá nayù ira tatolay nga ari nanguruk kâ Namarò. Á si Satanas yù sinuttul naw ngaw. Aggina yù narákè nga patul nga ari masingan, nga mammaguray sù ira narákè nga ari masingan. Á aggina gapay yù maddok sù ira tatolay nga ari manguruk kâ Namarò. ³Á mássiki sittam ngámin garè, naggigittá ittam ngaw sù ira ari manguruk kâ Namarò, ta kingnguá tam ngaw yù karagatát tam nga narákè. Á sinuttul tam yù narákè nga gustu na baggi tam áンna nonò tam. Á yáyù nga naggigittá ittam sù ira ngámin nga tatolay ngaw nga magiddi-iddak ta pamagikáru ni Namarò.

⁴Ngam si Namarò, nepallà yù allà na. Á mássiki nu mepongngá yù pamagikáru ni Namarò nittam, ikállà na ittam áンna iddukan na ittam, megapu sù makapállâ nga ángngiddù na nga awán ta áddè na. ⁵Á mássiki nu kunnay ittam ta natayin, nga nesinná kâ Namarò megapu ta liwiliwâ tam, inisipà na ittam kâ Apu Kesu Kiristu sù pamaginnanole na, tapè mepattolay ittam kuna. Ta iniyígù na ittamin megapu galâ sù allà na nittam.^c ⁶Á initádde na ittam ni Namarò kâ Apu Kesu Kiristu, tapè paginnanolayan na ittam gapay áンna ipotun na ittam nga mepagitubang nga mepammaguray kâ Apu Kesu ta lángì. ⁷Á yáyù kingnguá ni Namarò, tapè sittam yù pangipasinganán na ta pangikállà na, ta ngámin nga ággaw nga maporián ta áddè ta áddè, megapu sù kingnguá ni Apu Kesu Kiristu.

⁸Á gapu ta pangikállà na nittam ni Namarò, iniyígù na ittamin, megapu sù pangikatalà tam kâ Apu Kesu, nga rigálu ni Namarò nittam. ⁹Á yá ipangiyígù na nittam megapu galâ sù allà na, nga ari gemma megapu sù akka-akkuát tam, marakè mappeddaráyaw ittam. ¹⁰Á si Namarò yù manguli sù nonò tam, megapu sù pangikatalà tam kâ Apu Kesu Kiristu, tapè palurotat tam yù napiá nga sinalákkuruk na ngaw nga ipakuá na nittam.

Nakkápiá ittam nga Kudio áンna yù ira ari Kudio

¹¹Á sikayu nga ari Kudio, nonopan naw yù ngaw ággian naw, ta arán na kayu ngaw tatole ni Namarò. Á yù ira Kudio, nga nakugì ta kunnay

^b 1:23 Kolosi 1:17-18   ^c 2:1-5 Kolosi 2:13-14

ta kustombare ra, iniluddè da kayu, gapu ta ari kayu nakugì nga nesipà nira nga tatole ni Namarò. Ngam sinniálád da lâ yù baggi ra, nga awát ta serbi na, ta arád da garè likuránán yù narákè nga akkuád da. ¹² Á sikayu nga ari Kudio, nesinná kayu ngaw kâ Apu Kesu Kiristu, nga ari nakiyápu kuna. Á gapu ta ari kayu nebiláng nikami nga Kudio, nga ginaká ni Lákay Israel, á ari kayu nesipà sù tarátu ni Namarò áンna yù initabbá na sù ira tatole na. Á sinuttul naw ngaw yù ággangnguá nayù ira tatolay ta dabbuno, á arán naw ngaw iniddanamán yù pangikállà ni Namarò nikayu, gapu ta arán naw ngaw paga ammu si Namarò. ¹³ Á mássiki nu ari kayu nakiyápu ngaw kâ Namarò áンna ari kayu ngaw nesipà nikami nga Kudio, napataliánin yù áaggián naw kunangane, ta nepattatádday kayin kâ Apu Kesu Kiristu áンna nesipà kayin nikami gapay, megapu sù dágá ni Apu Kesu nga inipappagá na ta liwiliwâ tam ngámin.

¹⁴ Á si Apu Kesu yù namakkápiá nittam ngámin, sittam nga Kudio áンna sikayu nga ari Kudio, á inirián na yù pakkakálusso tam, á pinattatáddé na ittam, nga nepagimammà megapu kuna. ¹⁵ Á inirián ni Apu Kesu yù pakáwayyá nayù tunung na Kudio áンna yù ira itaddán na áンna kustombare na, megapu ta pate na ta kurù, tapè pakomán na kami nga Kudio ta kunnay sù ámmakomá na gapay nikayu nga ari Kudio, megapu sù pangikatalà tam kâ Apu Kesu. Á yáyù nga sittam nga duá nga naddumá nga tatolay ngaw, pinabbalin na ittam ta táttádday, nga kunnay ta bagu nga tatolay nga netádday kuna. Á yáyù nga nakkápiá ittamin. ¹⁶ Á pinatukkâ ni Apu Kesu yù pakkakálusso tam. Á gapu ta netádday ittam kâ Apu Kesu, á pinakkápiá na ittam kâ Namarò, tapè alawatan ni Namarò ittam, nga Kudio áンna ari Kudio, megapu sù pate ni Apu Kesu ta kurù.

¹⁷ Á yáyù iniyángé ni Apu Kesu Kiristu ta dabbuno, ta minay nangilayalayâ sù awayyá tam nga mepakkápiá kâ Namarò. Á sittam ngámin yù pangilayalayatán na, sikayu nga ari Kudio nga arayyu ngaw kâ Namarò, áンna sikami nga Kudio gapay nga aranni kuna. ¹⁸ Á gapu ta pamakkápiá ni Apu Kesu nittam kâ Namarò, aijan yù awayyá tam ngámin nga Kudio áンna ari Kudio nga makiammò kâ Namarò nga Yáma tam, gapu ta kesipatát tam ngámin yù Ikararuá ni Namarò nga mangabbák nittam.

¹⁹ Á gapu ta pakkápiá naw kâ Namarò, sikayu nga ari Kudio, á ari kayu yù kunnay sù ira tatolay nga naggapu ta arayyu, nga tanakuán yù katatole ra. Ta mesipà kayu gapay sù ira ngámin nga mangikatalà kâ Namarò, á máttatáma ittamin ngámin kâ Namarò. ²⁰ Á meyárik ittam ta bale ni Namarò nga paddayan na. Á yù ira ngaw ábbilinán ni Namarò áンna yù ira olu nga minángngilayalayâ nga sinuddúan ni Apu Kesu, aggira yù kun na kallang nayù bale ni Namarò nga pinatáddak na. Á si Apu Kesu Kiristu yù meyárik sù batu nga panáddagán nayù balay. ²¹ Á

pattatáddayan ni Apu Kesu yù ira ngámin nga mangikatalà kuna, nga kunnay ta melannà sù balay nga paddayan na, nga pamabbalin na ta mangilin nga bale ni Namarò nga nakástá nga mepángngà nga paggianán na. ²² Á sikayu gapay, gapu ta nepattatádday kayin kâ Apu Kesu, nesipà kayin gapay sù ira káruán nga nelannà sù balay nga mepángngà nga paggianán nayù Mangilin nga Ikararuá ni Namarò.

Si Pablo yù Mangilayalayâ nga Minay sù ira ari Kudio

3 ¹Á yáyù gapu na sikayu nga ari Kudio yù ipakimállà ku. Á ajjanà nga napukù ta ábbalurán, megapu ta pangilayalayâ ku nikayu nga ari Kudio ta meyannung kâ Apu Kesu Kiristu. ²Á narámak naw támma ta si Namarò yù nanullà nikán, á inikatalà na nikán yù pakáwayyâ nga mangipakánnámmu sù pangikállà na nikayu nga ari Kudio, tapè mesipà kayu gapay kâ Namarò. ³Ta inipalappâ ni Namarò nikán yù nelímak ngaw nga meyannung sù talákkurugan na, á initúrákin sawe yù baddì nga meyannung kuna.

⁴ Á ta pabbibbik naw sù initúrá ku, mánnámmuán naw gapay yù inipalappâ ni Namarò nikánnga meyannung kâ Apu Kesu Kiristu.

⁵ Arán na ngaw inipakánnámmu ni Namarò sù ira ngaw naggaká nittam. Ngam kunangane ta keggá tam, minay yù Mangilin nga Ikararuá na nga mangipalappâ sù ira minángngilayalayâ nga sinullà ni Namarò áンna yù ira ábbilinán na. ⁶ Á yawe yù ipalappâ na kunangan, ta gapu ta pangikatalà naw kâ Apu Kesu Kiristu ta pakaginná naw sù napiá nga dámak, á ari lâ sikami nga Kudio yù alawatan ni Namarò, nu ari gapay sikayu nga ari Kudio. Á itádde na ittam kâ Apu Kesu Kiristu, tapè sittam ngámin yù kunnay ta baggi na, áンna naggigittá ittam gapay nga mesipà sù ngámin nga napiá nga initabbá ni Namarò.^d

⁷ Á gapu ta pangikállà ni Namarò nikán, iniyawâ na nikán yù pakáwayyâ nga masserbi kuna, tapè umayà mangilayalayâ sù napiá nga dámak megapu sù pakáwayyá na áンna ángngabbák na nikán. ⁸ Á kunniaw yù pangikállà na nikán, ta mássiki nu sikán yù kagukárán ta ngámin nga tatole ni Namarò, á iniyawâ na nikán yù pakáwayyâ, tapè ilayalayâ ku nikayu nga ari Kudio yù nepallà nga ángngikállà na nittam, áンna yù ángngiddù na nittam, áンna yù alluárán na nittam nga awán ta kárik piá na, megapu kâ Apu Kesu Kiristu. ⁹ Á si Namarò nga namarò ta ngámin, aggina yù naddok nikán, ta ek ku ipakánnámmu sù ira ngámin nga tatolay yù egga ta nonò na, nga inilímak na áddè ngaw, nga talákkurugan na nga akkuán. ¹⁰ Á sittam nga nepattatádday kâ Apu Kesu Kiristu megapu sù pangikatalà tam kuna, sittam yù pangipasinganán ni Namarò sù ngámin nga pinalurò na, megapu sù pangikállà na. Á yù ira

^d 3:4-6 Kolosi 1:26-27

makáwayyá nga ari masingan nga ajjan ta lángì nga mammaguray sù ira daroban, pakasingad da sù ngámin nga pinalurò ni Namarò megapu nittam nga mangikatalà kuna, á kánnámmuád da ta ajjan kâ Namarò yù monak nga makkakerumá nga sírik na nga makapállâ, nepatalugáring ta masingad da ta nepattatádday ittam, nga Kudio áんな ari Kudio, megapu sù pangikatalà tam kâ Namarò. ¹¹ Ta yáyù ninonò ni Namarò, nga talákkurugan na áddè ngaw lage na namarò ta dabbuno, á pinalurò nen yù ngámin nga ure na megapu kâ Apu Kesu Kiristu nga Yápu tam.

¹² Á gapu ta netádday ittam kâ Apu Kesu Kiristu, mappelò ittam nga makimállâ kâ Namarò, ta ammu tam ta ginnán na yù ipakimállâ tam kuna megapu sù pangikatalà tam kâ Apu Kesu. ¹³ Á yáyù nga kagiak ku nikayu ta ari kayu mapállâ nga maraddam, mássiki nu ajjanà nga marigirigâ ta ábbalurán, megapu sù pangabbák ku nikayu. Patattaman naw laguk yù nonò naw, ta ammu naw ta mabbalin ta kapiánán naw áんな yù karáyo naw yù ngámin nga jigâ nga attamák ku megapu nikayu.

**Yù Ipakimállâ ni Pablo nga Meyannung sù
Ángngiddù ni Apu Kesu Kiristu nittam**

¹⁴ Á mamalittúkagà nga maddáyaw kâ Namarò nga Yáma tam ta pakanonò ku sù pinalurò na megapu sù pangikállâ na nittam. ¹⁵ Ta aggina yù paggapuán nayù áwwawági nayù ira ngámin nga máttatáma nga ajjan ta lángì áんな dabbuno. ¹⁶ Á yawe ipakimállâ ku kâ Namarò, ta pasikanan na kayu nga katággitádday, megapu sù pakáwayyá na nga makapállâ, tapè mapasigaggà yù ángngikatalà naw kâ Apu Kesu megapu sù ángngabbák nayù Mangilin nga Ikararuá na nga maggián nikayu nga katággitádday.

¹⁷ Á yawe gapay ipakimállâ ku, ta itulù naw yù nonò naw kâ Apu Kesu Kiristu, tapè mepulù si Apu Kesu nikayu, nga mammaguray ta nonò naw, megapu sù pangikatalà naw kuna. Á parè bì gapay ta mapasigaggà yù ángngiddù naw kâ Apu, áんな mapasigaggà gapay yù ángngiddù naw sù ira kábulun naw, ¹⁸ tapè maparubán naw áんな kánnámmuán naw gapay yù makapállâ nga ángngiddù ni Apu Kesu Kiristu nittam ngámin nga tatole ni Namarò, nga napasigaggà nga awán ta áddè na. ¹⁹ Á parè bì ta kánnámmuán naw yù ángngiddù ni Apu Kesu Kiristu nittam, mássiki nu arát tam awáyyá nga kánnámmuán yù ngámin nga pagáddekan na, á parè bì ta matagenà naw yù ángngiddù na nittam ta kággággaw ta áddè ta kesipà tam sangaw kâ Namarò.

²⁰ Dayáwat tam si Namarò, ta aggina yù makáwayyá nga mamalurò ta aru ánnè sù ngámin nga manonò tam áんな ipakimállâ tam kuna, megapu sù makapállâ nga pakáwayyá nayù Mangilin nga Ikararuá na nga makipaggián nittam nga mangabbák. ²¹ Á dayáwat tam si Namarò gapu ta pinattatádde na ittam megapu sù pangikatalà tam kâ Apu Kesu Kiristu,

á dayáwat tam si Namarò gapay megapu kâ Apu Kesu. Meparáyaw si Namarò ta áddè ta áddè! Ammán.

Nepattatádday yù Nonò nayù ira nga Mangikatalà kâ Apu Kesu

4 ¹Á yawe laguk yù itabarang ku nikayu, sikán nga nabáluk megapu sù panguruk ku kâ Apu Kesu. Napiá nu akkuát tam yù napiá, nga kunnay ta mepángngà sù ira tatolay nga inagálán ni Namarò ta tatole na. ²Á tumulutulù ittam ánnna makkaká-allà ittam. Á ari ittam mapporay, ngam makkakápasensiá ittam ánnna makkakápakomá ittam megapu sù pakkaká-iddù tam. ³Á ipe tam yù urà tam nga ari ittam malurâ nga manuppál sù áwwawági tam, gapu ta netádday ittam megapu sù Mangilin nga Ikararuá, tapè mepagimammà ittam.

⁴Á sittam nga netádday kâ Apu Kesu Kiristu, yá keyarigát tam yù baggi na nga táttádday lâ. Á táttádday lággapay yù Ikararuá ni Namarò nga ajjan nittam. Á inagálán na ittam gapay sù táttádday lâ nga iddanamát tam, nga kesipà tam kâ Namarò, ta yáyù inipagágál na nittam. ⁵Á táttádday lâ yù Yápu tam nga si Apu Kesu Kiristu, gapu ta aggina lâ yù ikatalà tam nga táttádday. Á mamittán lâ yù karigù tam, á táttádday lâ yù gapu na, tapè mepasingan yù panguruk tam kâ Apu Kesu. ⁶Á táttádday lâ si Namarò, nga Yáma tam ngámin nayù ira tatole na. Aggina yù kotunán nga mammaguray ta ngámin, nga manotolay ta ngámin, ánnna mepaggián nittam nga mamalurò sù ngámin nga ure na megapu nittam.

Makkakerumá yù Pakáwayyá tam

⁷Á inisinek na nittam ni Apu Kesu Kiristu yù makkakerumá nga pakáwayyá tam, nga iniyawâ na nittam nga katággitádday nga mepángngà kuna, nga meyannung ta ikáyâ na. ⁸Á yáyù gemma yù kebalinán nayù kinagi na ngaw ni Namarò nga meyannung kâ Apu Kesu. Ajjan nga netúrâ nga kunnia:

“Panoli na ta kotunán nga gián ta lángì, aru yù ira náppù nga ginápù na ánnna inipulù na tapè masserbi ira kuna,
á inisinek na sù ira tatole na nga katággitádday ta dabbuno yù napiá
nga makkakerumá nga pakáwayyá na.”^e

⁹Á asinni panò yù kagian na nga nattoli ta kotunán nga gián ta lángì, nu ari si Apu Kesu Kiristu nga napolu nga naggapu ta lángì, nga minuluk ta konagán nga gián ta dabbuno? ¹⁰Á aggina nga minuluk ta konagán nga gián ta dabbuno, aggina gapay yù nattoli ta kotunán nga gián ta lángì, tapè palurotan na yù pakáwayyá na nga manaron ta ngámin, ta aggina yù kotunán nga makáwayyá nga mammaguray ta ngámin nga eggá.

^e 4:8 Salmo 68:18

¹¹ Á danniaw yù inisinek ni Apu Kesu sù ira tatole na, nga makkakerumá nga pakáwayyá ra, ta sinullà na yù ira olu nga sinudduán na, nga iniddán na ta pakáwayyá ra nga mangipakánnámmu kuna. Á sinullà na yù ira ábbilinán na nga mangipakánnámmu sù nelímak nga ipalappâ ni Namarò nira. Á sinullà na yù ira nga umay mappassapassíár ta arayyu nga lugár nga mangilayalayâ sù napiá nga dámak, tapè patuttulad da yù ira tatolay kâ Apu Kesu. Á sinullà na yù ira nataggatán nga iniddán na ta pakáwayyá ra nga manaron áんな manabarang sù ira tatole na, áんな sinullà na gapay yù ira mangituddu sù bilin na. ¹² Á yá ipangiyawâ na sù pakáwayyá tam, tapè maparán ittam ngámin nga makkaká-abbák. Á ta kunnian, makkakátabarang ittam, áんな mapasigaggà yù ángngikatalà tam kâ Apu Kesu Kiristu, sittam nga meyárik ta baggi na. ¹³ Á mepattatádday ittam laguk megapu ta pangikatalà tam, áんな malannapán yù pakánnámmu tam nga meyannung sù Anâ ni Namarò. Á tulluâ ittam ta áddè ta pareku nga napiá yù nonò tam áんな ággangnguá tam, nga kunnay ta ággangnguá ni Apu Kesu Kiristu.

¹⁴ Á nu napasigaggà yù ángngikatalà tam kâ Apu, ari ittamin yù kunnay ta abbing, nga mattá-iki-ikáyâ nga malogon nga tumuttul ta makkakerumá nga ituddu nayù ira tatolay nga minángngilogò. Ta ajjan garè yù ira áppè masírik, nga umay mangituddu, á ilogò da yù ira tudduád da megapu ta passirisiri ra. ¹⁵ Ngam sittam, gapu ta pakkaká-iddù tam, ubobugat tam yù kuruk nga bilin ni Apu, tapè tulluâ ittam ta áddè ta paggigittá tam yù nonò tam áんな yù kustombare tam ta nonò ni Apu Kesu Kiristu áんな yù kustombare na. Ta meyárik si Apu Kesu ta ulu tam, nga mammaguray nittam. ¹⁶ Á sittam nga makiyápu kuna, yá keyarigát tam yù baggi na, nga napiá yù áttutuppang nayù ira tuláng na áんな yù ira ugâ na. Á nu akkuán nayù ira tuláng áんな ugâ yù ipakuá nayù yápu ra, tulluâ laguk yù baggi na nga massikan. Á kunnian yù áaggiát tam. Nu makkaká-iddù ittam áんな makkaká-abbák ittam, á mapasigaggà yù ángngikatalà tam.

Napiá yù Nonò nayù ira Mangikatalà áんな yù Akkuád da

¹⁷ Á yawe laguk yù kagiak ku nikayu, nga ipakagi ni Apu Kesu nikán. Máwák nga arán nawin tuttulan yù kustombare nayù ira nga ari manguruk kâ Apu, ta awán ta serbi nayù nonotad da áんな yù akkuád da. ¹⁸ Á kunnay ta kallà yù nonò da. Á ari ira mesipà sù bagu nga áttolay nga iyawâ ni Namarò sù ira mangikatalà kuna, gapu ta nataggâ yù ulu ra, áんな arád da kánnámmuán yù ure ni Namarò. ¹⁹ Awán ta áppasirád da, áんな itulù da yù baggi ra ta narákè nga karagatád da. Á ari ira makáppak nga mangnguá ta makkakerumá nga narákè nga karagatád da.

²⁰ Ngam sikayu nga manguruk, ari kunnian yù ginigiámmu naw ta meyannung kâ Apu Kesu Kiristu! ²¹ Ta naginná nawin yù meyannung

kâ Apu Kesu, áんな netuddu nikayu yù kuruk nga bilin na, nga kurugan naw.²² Likurán naw laguk yù narákè nga karagatán na baggi naw áんな yù ngaw ággangnguá naw nga narákè, marakè melogò kayu megapu ta narákè nga karagatán naw, áんな mabbáli kayu ta narákè.²³ Á tumulù kayu sù Mangilin nga Ikararuá, tapè moli yù nonò naw, megapu sù ángngabbák nayù Ikararuá ni Namarò nikayu,²⁴ áんな moli gapay yù ággangnguá naw áんな yù ikáyâ naw, tapè mabbáli kayu ta tatolay nga pinarò ni Namarò ta kágappà na, á mepasigan ta matunung kayu, áんな kuruk nga napiá yù nonò naw, nga kunnay kâ Apu Namarò, nga awán ta narákè kuna.

²⁵ Á sittam nga mawwawági megapu sù ángnguruk tam, yáyù nga tukkatan tam laguk yù passirisiri tam sù ira kábulut tam, á kagiat tam lâ yù kuruk, gapu ta nattatádday ittam, nga kun na baggi ni Apu Kesu.²⁶ Á nu mapporay ittam, palannáwat tam yù nonò tam, tapè arát tam akkuán yù narákè. Ari ittam maggián ta tangatangággaw nga mapporay,²⁷ tapè awán ta awayyá ni Satanas nga kuriruan yù nonò tam.

²⁸ Á nu ajjan nikayu yù tolay nga minákkokò, á tukkatan na yù pakkokò na, á malláppà laguk nga mattarabáku ta napiá, tapè ajjan yù meyawâ na sù ira magáwák.²⁹ Á ari ittam magubobuk sù narákè, ngam ubobugat tam lâ yù napiá nga mepángngà, tapè abbágát tam yù ira makaginná sù kagiat tam.³⁰ Á arát tam paddaddaman yù nonò nayù Mangilin nga Ikararuá ni Namarò. Ta gapu ta maggián yù Ikararuá ni Namarò nittam nga katággitádday nga mangikatalà kâ Apu, aggina yù panákkkilalán ta sittam yù tatole ni Namarò. Á gapu ta keggá na nittam, ammu tam ta kuruk nga palubbángan ni Namarò ittam, tapè mesipà ittam sù ira tatole na sangaw nu manoli si Apu Kesu ta dabbuno.

³¹ Anugutan naw laguk yù pangabbák nayù Mangilin nga Ikararuá, tapè mári yù nakujjâ nga nonò naw. Ari kayu mapporay, á ari kayu maddaráma. Arán naw pakkakagián yù ira kábulun naw, á arán naw ira lillíbatan. Á irián naw yù ngámin nga narákè nga nonò naw, nepatalugáring yù lusso naw.³² Á makkaká-iddù ittam laguk áんな makkaká-allà ittam. Á makkakápakomá ittam gapay, nga kunnay ta pamakomá ni Namarò nittam, megapu kâ Apu Kesu Kiristu.

Yù Akkuán nayù ira Tatolay nga Nanawagán yù Nonò da

5 ¹ Á gapu ta ánâ na ittam ni Namarò nga iddukan na, á párigát tam laguk si Namarò nga Yáma tam. ² Á makkaká-iddù ittam, gapu ta iddukan na ittam ni Apu Kesu Kiristu. Á kunniawe yù ángngiddù na nittam. Initapil na yù baggi na megapu nittam. Á kunnay ta nabanguk nga neyátang kâ Namarò yù ketapil na.

³ Á gapu ta tatole ni Namarò ittam, arát tam akkuán yù narákè nga karagatán na baggi tam onu mangarallaw onu magukkuk, áんな ari

mepángngà nu ajjan nikayu yù magubobuk ta kunnian nga narákè, ta ari mepángngà sù ira tatole ni Namarò.⁴ Á ari gemma mepángngà nu narákè yù ággubobuk tam, onu ubobugat tam yù awán ta serbi na, onu ilapalapuk tam yù narákè. Ari kunnian laguk yù ággubobuk tam, ngam magubobuk ittam sù áddáyo tam kâ Namarò, ta ari ittam makabalabálà kuna megapu sù pangikállà na nittam.⁵ Á ammu naw gemma ta ari mesipà sù pammagure ni Apu Kesu Kiristu áンna yù pammagure ni Namarò yù ira tatolay nga mangnuá ta narákè, áンna yù ira minángngarallaw, áンna yù ira nokkuk gapay. Ta arád da si Namarò pakimorayán, nu ari galâ nga pakimorayád da lâ yù baggi ra áンna yù karagatád da nga ukkuran, á kunnay ira sù ira makimoray ta sináddios.

⁶ Á sikayu, ari kayu laguk makilogò sù ira tatolay nga makkagi ta ari kuruk nga narákè yù ira nga kunnian yù akka-akkuád da, ta dán nga naparán yù pore ni Namarò sù ira ngámin nga mamotu kuna áンna mangnuá ta narákè, á ukuman na ira sangaw.⁷ Ari kayu laguk makikábulun sù ira tatolay nga mangnuá ta narákè nga kunnian.

Si Apu yù Mamannawák ta Nonò tam

⁸ Á sikayu, sù ngaw, kunnay ta kallà yù nonò naw. Ngam kunangane, manawagánin yù nonò naw megapu sù pangikatalà naw kâ Apu Kesu Kiristu. Akkuán naw laguk yù napiá nga mepángngà sù ira áンna ni Namarò nga mesipà sù nawák na.⁹ Ta yù tolay nga nanawagánin yù nonò na, sigídá nga makkagi ta kuruk, áンna matunung áンna napiá gapay yù ággangnguá na.¹⁰ Á gapu ta manawagánin yù nonò naw, talákkurugan naw laguk nga akkuán yù ammu naw nga ipagayáyâ ni Namarò.

¹¹ Á ari kayu mepulupulù sù ira tatolay nga kun na kallà yù nonò da, gapu ta awán ta serbi nayù akkuád da. Ngam ipasingan naw yù napiá nga akkuán naw, tapè mepasingan ta narákè yù akka-akkuád da.¹² Ta mappasirán kayu mássiki nu ubobugan naw lâ yù narákè nga akkuád da nga ilímak da, pappanganâ nu akkuán naw nakuan.¹³ Ngam nu masingad da yù napiá nga akkuán naw, á matákkilalád da yù narákè nga akka-akkuád da, á manawagán yù nonò da gapay sangaw.¹⁴ Ta nu mánnámmuád da sangaw yù pakáwayyá ni Apu Kesu nga mamannawák ta nonò na tolay, áンna tumulù ira kuna, á pannawagan na gapay yù nonò da. Á ajjan yù netúrá nga kunnia:

“Sikaw nga kunnay ta nakkaturuk, mallukák ka laguk.

Gumikkáng ka, nga maggapu sù ira námmatay.

Ta pannawagan ni Apu Kesu Kiristu yù nonò mu.”

¹⁵ Magimuguk ittam laguk, ta arát tam párigán yù akkuán nayù tolay nga ulapá. Akkuát tam lâ yù napiá nga kunnay sù akka-akkuán nayù tolay nga masírik, nga nonotan na yù pabbalinán nayù akkuán na.¹⁶ Á arát tam lonán yù awayyá tam nga manuppál sù napiá nga ipagayáyâ

ni Namarò, nepatalugáring kunangane, ta aru garè yù ira mangnguá ta narákè. ¹⁷Á yáyù nga arát tam laguk párigán yù ággangnguá nayù ulapá, ngam kánnámmuát tam yù ure ni Apu, tapè tángngagat tam yù ipakuá na nittam. ¹⁸Á ari ittam laguk magillellaw. Ta ari gemma mábbágán yù tolay megapu ta pappissán na, nu ari galâ ta darálan na yù baggi na. Ngam tumulù ittam sù Mangilin nga Ikararuá ni Namarò, tapè aggina yù mammaguray nittam.

¹⁹Á gapu ta pammagure nayù Mangilin nga Ikararuá ta nonò tam, nu makkaká-ubobuk ittam, ubobugat tam yù pagayáyâ tam kâ Apu. Á ikansiot tam yù Salmo nga Kansion ni Patul Dabid áンna yù kansion nga meyannung ta allà ni Apu nittam áンna yù ángngiddù na. Á ipe tam yù urà tam nga maddáyaw kuna. ²⁰Á gapu ta pangikatalà tam kâ Apu Kesu Kiristu nga Yápu tam, dayáwat tam si Namarò nga Yáma tam, ta awán ta awayyá tam nga mabbalabálà kuna. Dayáwat tam laguk ta kágaggaw megapu sù ngámin nga mesimmu nittam, mássiki yù jigâ tam.

Yù Meyannung sù ira Magatáwa

²¹Á makkakátulù ittam, megapu sù pakimore tam kâ Apu Kesu Kiristu. ²²Á sikayu nga bábbay nga ajjan yù atáwa na, tumulù kayu sù atáwa naw, nga kunnay gapay ta áttulù naw kâ Apu. ²³Ta yù laláki yù mammaguray sù atáwa na, nga kunnay ta mammaguray si Apu Kesu sù ira ngámin nga mangikatalà kuna. Ta sittam ngámin nga netádday kâ Apu yù kun na baggi na, á aggina lápay yù mangiyígù nittam. ²⁴Á yù ira bábbay, tumulù ira laguk sù atáwa ra ta ngámin nga meyannung nira, nga kunnay nittam ngámin nga mangikatalà, nga tumulù gapay kâ Apu Kesu Kiristu.

²⁵Á sikayu nga lálláki, iddukan naw yù ira atáwa naw ta kunnay sù ángngiddù ni Apu Kesu Kiristu nittam ngámin nga netádday kuna. Á kunniauw yù ángngiddù na nittam, ta initapil na yù baggi na megapu nittam, ²⁶tapè tatole ni Namarò ittam. Á napakomá ngin yù liwâ tam. Á pinakarenuán na yù nonò tam, megapu ta panguruk tam sù bilin na, áンna megapu sù pakirigù tam ta danum, nga pangipasinganát tam ta panguruk tam kuna. ²⁷Á yá ipamakarenu na nittam ni Apu Kesu, tapè alawatan na ittam, nga nakástá ta ánnunganán na, nga kunnay ta pangalawâ nayù nobiu sù atawán na, tapè pareku nga napiá ittam nga awán bulubugá ta ipamaliwâ na nittam, sangaw nu en na ittam apan nga ilabbè na ta gián na.

²⁸Á sikayu nga lálláki, yáyù nga iddukan naw yù ira atáwa naw ta kunnay ta ángngiddù naw ta baggi naw. Ta yù laláki nga mangiddù ta atáwa na, iddukan na gapay yù baggi na. ²⁹Á awán gemma ta tolay nga lonán na yù baggi na, ngam pakanan na áンna iddukan na ta napiá. Á kunnian gapay yù ángngiddù ni Apu Kesu Kiristu nittam nga mangikatalà kuna, ³⁰ta netádday ittam nga kun na baggi na.

³¹Á ajjan yù dán nga netúrá nga bilin ni Namarò, nga kunniauw: “Nu mangatáwa yù tolay, yáyù gapu na nga panawán na yù ira darakal na, tapè umay metádday sù atáwa na. Á yù ira magatáwa, kun na táttáddy yù baggi ra.”³²Á monak yù kagian na nga nelímak yù kebalinán na. Ngam ta urè, ubobugan na yù meyannung kâ Apu Kesu Kiristu ánnna sittam nga netádday kuna megapu sù pangikatalà tam. ³³Á yawe gapay yù kebalinán na. Sikayu nga lálláki nga eggá yù atáwa na, iddi-iddukan na yù atáwa na, nga kunnay ta ángngiddù na ta baggi na. Á sikayu nga bábbay nga eggá yù atáwa na, pakimorayán na yù atáwa na.

Meyannung sù ira Ábbing ánnna yù ira Darakal da

6 ¹Á sikayu nga ábbing, kurugan naw yù kagian nayù ira darakal naw, gapu ta kunnian yù panguruk naw gapay kâ Apu Kesu nga Yápu tam, ta yáyù ipakuá ni Namarò nikayu. ²Á ajjan yù taddán ni Namarò, nga olu nga taddán na nga eggá nga mepulù kuna yù napiá nga pabbalinán na nga initabbá ni Namarò sù ira nga manguruk. Ta kinagi ni Namarò, “Pakimorayán naw yù ira darakal naw, ³tapè napiá yù ággián naw ánnna matolay kayu ta nabayák ta utun na dabbun.”⁸

⁴Á sikayu nga ajjan ánâ na, arán na ira papporayán ta mabayák, marakè mapappore na ira. Ngam tudduán naw ira ánnna tabarangán naw ira ta meyannung sù napiá nga ipakuá ni Apu Kesu nittam.

Meyannung sù ira Aripań ánnna yù ira Yápu ra

⁵Á sikayu nga aripan, pakimorayán naw yù ira yápu naw, á ipe naw yù urà naw nga manuppál sù ipakuá ra nikayu, tapè napiá yù ásserbi naw nira, nga kunnay ta si Apu Kesu Kiristu yù passerbián naw. ⁶Á akkuán naw yù ngámin nga ipakuá nayù pattarabakuán naw, mássiki nu arán na kayu masingan, gapu ta mebiláng kayu ta aripan ni Apu Kesu Kiristu. Yáyù nga máwák laguk nga ipe naw yù urà naw nga manuppál sù ngámin nga ipakuá nayù tolay nikayu, ta yáyù ure na gapay ni Namarò. ⁷Malláppà kayu laguk nga masserbi sù ira paggianán naw, nga kunnay ta ari tolay yù passerbián naw nu ari galâ si Apu Kesu. ⁸Á ammu tam gemma ta bálatan ni Apu Kesu yù tolay nga mangnguá ta napiá, mássiki nu aripan onu ari aripan.

⁹Á sikayu laguk nga ajjan yù aripan na, á kunnay sù kinagì sù ira masserbi nikayu, kunnian gapay yù pakimore naw nira. Arán naw ira ananássingan, ta yù kuruk nga Yápu naw, nga ajjan ta lángì, aggina galâ yù Yápu ra gapay, á awán gemma ta paddurumán na nga tolay.

Yù Pakigerrá ni Satanas nittam

¹⁰Á yawe yù maporián nga kagiak ku nikayu. Gapu ta nepattatáddy ittam kâ Apu Kesu Kiristu, ikatalà tam laguk ta mangabbák nittam,

^f 5:31 Genesis 2:24   ^g 6:3 Deuteronomio 5:16

tapè mapasigaggà yù ángnguruk tam kuna. Ta aggina yù kasikanán nga makáwayyá, á pasikanan na ittam, megapu sù sikan na áンna pakáwayyá na. ¹¹ Á gapu ta kunnay ta makigerrá di Satanas nittam, á pinarán ni Namarò yù ángngabbák na nittam, nga kun na ármas áンna kalátak na mengal, nga iniyawâ na nittam. Ikatalà tam laguk si Namarò áンna iyuás tam yù kun na ármas nga iniyawâ na nittam, tapè arán ni Satanas ittam appútan, áンna ari ittam melogò, nu parubán na ittam ni Satanas nga sestemán. ¹² Ta ari tolay yù makigerrá nittam, nu ari galâ di Satanas áンna yù ira narákè nga anitu áンna dimoniu nga daroban na, áンna yù ira káruán nga narákè nga makapangnguá nga ari masingan, nga ajjan ta lángì. Aggira yù mammaguray sawe dabbuno sù ira tatolay nga kun na nakallà yù nonò na. ¹³ Á yáyù nga alawatat tam laguk ngámin yù iniyawâ ni Namarò, nga kun na ármas na mengal áンna yù barawási na nga balayáng, tapè dán nga naparán ittam, mássiki nu pappanatan ni Satanas yù narákè nga akkuán na nittam. Á nu mabalinin, á manáddak ittam lâ paga nga ari náppù.

Yù Meyárik ta Barawási na Mengal áンna yù Ármas na

¹⁴ Maggián ittam laguk nga dán nga naparán, tapè makáwayyá ittam nga manáddak nga ari máppù, nga kun na mengal nga umay makigerrá. Manáddak ittam laguk, á ari ittam massiri, ngam kagiat tam lâ yù kuruk, nga kun na barakà nga naláddá ta áwà tam. Á yù matunung nga nonò tam áンna yù napiá nga akka-akkuát tam yù kun na barawási nga balayáng, nga nelippak ta góko tam. ¹⁵ Á kunnay ta nassapátù ittam, nu dán nga naparán ittam nga umay mangipakánnámmu sù bilin ni Namarò nga meyannung ta pamakkápiá na sù ira tatolay kuna, megapu sù kingnguá ni Apu Kesu. ¹⁶ Á tangngalát tam yù melippak nittam nga kun na kalátak, nga yù napasigaggà nga ángngikatalà tam kâ Apu, tapè arán na ittam ni Satanas makanná ta pamuruburion na nittam. Ta gapu ta pangikatalà tam, á kunnay ta máddà tam yù ipána na nittam ni Satanas nga naggatang. ¹⁷ Á alawatat tam yù ángngiyígù ni Namarò nittam nga kun na balayáng nga taddung tam, tapè arán na ittam máwayyá ni Satanas nga pabbábangan. Á kurugat tam yù bilin ni Namarò, nga ipanonò nayù Mangilin nga Ikararuá nittam, nga kun na nataram nga bayunetá nga duá yù ngárak na.

¹⁸ Á sigídá ittam laguk makimállà kâ Namarò, maguray lâ yù mesimmu nittam, ta abbágán na ittam ta meyannung ta ngámin nga máwák tam áンna akkuát tam. Ta abbágán na ittam nayù Mangilin nga Ikararuá ta pakimállà tam, á ipakánnámmu na nittam yù ure ni Namarò, tapè mepángngà yù ipakimállà tam. Á sittam laguk yù kunnay ta matturá, nga ari malurâ nga makimállà, tapè tángngagat tam yù ipakimállà tam megapu sù ira ngámin nga kábulut tam nga tatole ni Namarò.

¹⁹Á sikayu, ipakimállà nawà gapay, ta abbágán nangà ni Namarò áンna ipakánnámmu na nikán nu kunnasi yù ággubobuk ku, tapè aringà maganássing, ngam mappelokà nga mangipakánnámmu sù monak nga bilin na nga nelímak ta nabayák, nga napiá nga dámak nga meyannung sù pakkápiá tam kâ Namarò megapu kâ Apu Kesu Kiristu. ²⁰Ta jinok nangà ni Apu, nga pannakabaggi na, nga mangilayalayâ sù bilin na. Á yáyù nga pinukù dangà sawe ábbalurán, megapu sù pangilayalayâ ku. Á ipakimállà nawà laguk, tapè mappelokà nga mangilayalayâ sù bilin ni Namarò, nga kunnay ta ipakuá na nikán.

Yù Kabalin nayù Túrâ

²¹Á gapu ta ammù ta ikáyâ naw marámak yù áaggiák ku áンna ngámin nga nesimmu nikán, á yáyù nga umay si Tikiko nikayu, nga wagi tam nga iddukat tam, megapu sù pangikatalà na kâ Apu Kesu. Aggina yù pangikatalakán nga masserbi kâ Namarò, nga mangabbák nikán ta ngámin nga ipatarabáku ni Namarò nikán. Á ipakánnámmu na sangaw nikayu yù ngámin nga meyannung nikán. ²²Á yáyù nga dobak ku ta umay ta gián naw, tapè marámak naw yù ngámin nga meyannung nikami saw áンna mabannáyán áンna mapattattam yù nonò naw.

²³Á sikayu nga wáwwagi megapu sù ángnguruk tam, parè bì ta abbágád da kayu di Ammò Namarò kâ Apu Kesu Kiristu, tapè napasigaggà yù ángngikatalà naw. Á parè bì ta pagimammatac da yù nonò naw, tapè napiá yù áaggián naw, áンna makkaká-iddù kayu. ²⁴Á parè bì ta ikákkállà na kayu ni Namarò, sikayu ngámin nga mangiddù kâ Apu Kesu Kiristu nga Yápu tam ta áddè ta áddè.